C/2024/669
12.1.2024

EUROPEISKA CENTRALBANKENS YTTRANDE

av den 31 oktober 2023

om den digitala euron

(CON/2023/34)

(C/2024/669)

Inledning och rättslig grund

Den 11 september och den 31 oktober 2023 mottog Europeiska central-banken (ECB) en begäran från Europeiska unionens råd respektive Europaparlamentet om ett yttrande om ett förslag till Europaparlamentets och rådets förordning om inrättandet av den digitala euron ([1]) (nedan kallad förslaget till förordning). Den 11 respektive 18 september 2023 mottog ECB en begäran från Europeiska unionens råd respektive Europaparlamentet om ett yttrande om ett förslag till Europaparlamentets och rådets förordning om tillhandahållande av tjänster i digital euro av betaltjänstleverantörer registrerade i medlemsstater som inte har euron som valuta och om ändring av Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2021/1230 ([2]) (nedan kallad förslaget till förordning om tillhandahållande av tjänster i digital euro utanför euroområdet, tillsammans med förslaget till förordning kallade de föreslagna förordningarna).

ECB:s befogenhet att avge ett yttrande om förslaget till förordning grundas på artikel 133 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt enligt vilken, utan att det påverkar Europeiska centralbankens behörighetsområde, Europaparlamentet och rådet, i enlighet med det ordinarie lagstiftningsförfarandet, ska föreskriva nödvändiga åtgärder när det gäller användningen av euron som gemensam valuta, och att sådana åtgärder först ska antas efter det att Europeiska centralbanken har konsulterats. ECB:s behörighet att avge ett yttrande om de föreslagna förordningarna grundas på artiklarna 127.4 första strecksatsen och 282.5 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt eftersom förslagen till förordningar innehåller bestämmelser som påverkar 1) Europeiska centralbankssystemets (ECBS) huvudmål att upprätthålla prisstabilitet enligt artikel 127.1 i EUF-fördraget, 2) ECBS grundläggande uppgift att utforma och genomföra penningpolitiken i enlighet med artikel 127.2 första strecksatsen i EUF-fördraget, 3) ECBS grundläggande uppgift att främja välfungerande betalningssystem i enlighet med artikel 127.2 fjärde strecksatsen i EUF-fördraget, 4) ECB ensamrätt att tillåta utgivning av eurosedlar inom unionen enligt artikel 128.1 i EUF-fördraget samt 5) ECBS uppgift att medverka till att de behöriga myndigheterna smidigt kan genomföra sin politik när det gäller det finansiella systemets stabilitet som i enlighet med artikel 127.5 i EUF-fördraget. I enlighet med artikel 17.5 första meningen i arbetsordningen för ECB har detta yttrande antagits av ECB-rådet.

Allmänna kommentarer

1. *En digital euro som fungerar som ett monetärt ankare och gynnar människor i den digitala tidsåldern*

1.1. ECB är mycket positiv till föreslagna förordningarnas mål att inrätta en ram som underlättar ett eventuellt införande av en digital euro som skulle säkerställa att centralbankspengar fortsätter att spela en nyckelroll, tillsammans med affärsbankspengar, för att upprätthålla ett välfungerande betalningssystem och finansiell stabilitet, och i slutänden förtroendet för euron: rollen för centralbankspengar som det monetära ankaret.

1.2. För att bevara eurons enhetlighet och penningpolitikens effektivitet, och därmed göra det möjligt för ECB att uppnå sitt huvudmål att upprätthålla prisstabilitet ([3]), måste euron fortsätta att fylla alla funktioner som räkneenhet för pengar, bytesmedel och värdebevarare. Att göra centralbankspengar tillgängliga för allmänheten inte bara i fysisk form (kontanter) utan även i digital form, kommer att göra det möjligt för centralbankspengar att fortsätta att

([1]) COM(2023) 369 final.
([2]) COM(2023) 368 final.
([3]) Se artiklarna 127.1 och 282.2 i FEUF.

spela sin roll som monetärt ankare ([4]) och som ett effektivt betalningsmedel när människor i allt högre grad väljer att betala elektroniskt i stället för med kontanter ([5]). Den digitala euron kommer således att bidra till att stärka stabiliteten i penning- och betalningssystemet och till att bevara eurons integritet i alla dess former. Detta är i sin tur en förutsättning för fortsatt effektivitet i ECB:s penningpolitik, som syftar till att upprätthålla prisstabilitet.

1.3. De föreslagna förordningarna är avgörande för att säkerställa att centralbankspengar, som monetärt ankare, utvecklas till följd av förändrad teknik och ändrade betalningsbeteenden som medför fler digitala betalningar, och bidrar på så sätt till att trygga det monetära systemets stabilitet i en digitaliserad ekonomi och ett digitaliserat samhälle.

1.4. Att göra centralbankspengar tillgängliga i digital form för icke-professionella transaktioner skulle ha omfattande fördelar, särskilt genom att erbjuda ett allmänt accepterat digitalt betalningsmedel som kan användas i hela euroområdet för betalningar i butiker, online och mellan olika personer.

1.5. Dessutom skulle den digitala euron skydda det strategiska oberoendet för unionens ekosystem för betalningar och samtidigt främja konkurrens och innovation när det gäller betalningar vilket gynnar både konsumenter och näringsidkare. Den digitala euron skulle underlätta utvecklingen av betalningslösningar som omfattas av europeiska styrformer och tillhandahålla en övergripande europeisk plattform där innovativa tjänster kan byggas. Detta skulle öka effektiviteten i det europeiska ekosystemet för betalningar som helhet, sänka kostnaderna, främja innovation och säkerställa motståndskraft mot potentiella cyberattacker eller tekniska avbrott såsom strömavbrott.

2. ***Säkerställa att den digitala euron tillgodoser européernas behov och förväntningar***

2.1. För att det monetära ankaret ska vara effektivt måste den digitala euron vara i linje med individuella preferenser. Alla i euroområdet bör kunna använda den för dagliga betalningar: i butiker, på nätet eller från person till person ([6]). ECB välkomnar därför varmt den föreslagna statusen som lagligt betalningsmedel för den digitala euron som måste godtas. ECB stöder också helhjärtat införandet att man i unionslagstiftningen fastslår enskilda personers rätt att erhålla digital euro hos den betaltjänstleverantör hos vilken de för närvarande har ett konto, utan att behöva byta betaltjänstleverantör för att börja använda digitala eurotjänster.

2.2. Av samma skäl välkomnar ECB att de föreslagna förordningarna har målet att säkerställa att enskilda personer kan använda grundläggande digitala eurotjänster kostnadsfritt för vardagliga ändamål. Samtidigt stöder ECB att man i unionslagstiftningen uppställer rätt ekonomiska incitament i för privata mellanhänder som distribuerar den digitala euron. Näringsidkare erhåller en avgiftsbelagd tjänst från betaltjänstleverantörer, men de skulle hamna i en svag position om kravet på att godta den digitala euron inte balanseras genom att man inför ett tak för näringsidkarens serviceavgift.

([4]) Människors förtroende för privata pengar bygger på att dessa kan på individuell basis kan konverteras till den säkraste formen av pengar i ekonomin, som är centralbankspengar (det monetära ankaret), och därmed med andra reglerade former av pengar. Se Panetta, F., *Central bank digital currencies: a monetary anchor for digital innovation*, tal av Fabio Panetta, direktionsledamot i ECB, vid Elcano Royal Institute, Madrid, 5 november 2021. Finns på ECB:s webbplats www.ecb.europa.eu

([5]) Se *Study on the payment attitudes of consumers in the euro area* (SPACE), ECB (2022), som visar att kortbetalningar står för 46 procent (av betalningsvärdet) medan kontantbetalningar står för 42 procent. Finns på ECB:s webbplats www.ecb.europa.eu

([6]) Se Panetta, F. *A digital euro: widely available and easy to use*, inledande anmärkningar av Fabio Panetta, ledamot av ECB:s direktion, i Europaparlamentets utskott för ekonomi och valutafrågor, Bryssel, 24 april 2023. Finns på ECB:s webbplats www.ecb.europa.eu

2.3. ECB välkomnar att föreslaget till förordning har som mål att säkerställa ett starkt integritetsskydd och dataskydd för användare av den digitala euron, samtidigt som man minimerar riskerna för penningtvätt och finansiering av terrorism ([7]). Under alla omständigheter måste Eurosystemet säkerställa att det inte kan identifiera fysiska personer. För den digitala eurons offline-modell välkomnar ECB att den planerade integritets- och dataskyddet skulle motsvarar skyddet för kontanter. ECB välkomnar också att förslaget till förordning innehåller uttryckliga bestämmelser om att öka det offentliga stödet till mindre digitalt sofistikerade personer som kan behöva personlig assistans vid transaktioner med en digital euro.

3. ***En balans mellan olika institutionella behörigheter i det digitala euroekosystemet***

3.1. Den digitala euron är ett gemensamt europeiskt projekt. Det är viktigt att de föreslagna förordningarna tar vederbörlig hänsyn till följande tre allmänna principer:

3.2. För det första måste, i detta gemensamma europeiska projekt, de roller som de föreslagna förordningarna ger kommissionen, medlagstiftarna, de nationella behöriga myndigheterna och Eurosystemet i samband med införandet och regleringen av den digitala euron spegla deras respektive befogenheter enligt fördraget. Å ena sidan innebär unionens exklusiva befogenhet i fråga om den monetära politiken för de medlemsstater som har euron som valuta enligt artikel 3.1 c i EUF-fördraget en regleringsaspekt som syftar till att garantera den gemensamma valutans ställning ([8]), särskilt lagstiftarens befogenhet att föreskriva nödvändiga åtgärder när det gäller användningen av euron som gemensam valuta enligt artikel 133 i EUF-fördraget ([9]). I förslaget till förordning fastställs därför sådana nödvändiga åtgärder för användningen av euron i dess digitala form och konsekvenserna av eurons ställning som lagligt betalningsmedel. Å andra sidan anges uttryckligen att de behörigheter som framgår av artikel 133 EUF-fördraget inte ska påverka ECB:s behörigheter.. Förslaget till förordning speglar detta arrangemang i primärrätten genom att ange att Eurosystemet får ge ut den digitala euron ”i enlighet med fördragen” ([10]), dvs. baserat av den befogenhet som tilldelats Eurosystemet i unionens primärrätt.

3.3. ECB välkomnar att man uttryckligen anger att är behörig att ge ut den digitala euron och att tillåta att de nationella centralbankerna i de medlemsstater som har euron som valuta att ge ut den, inom ramen för sina befogenheter enligt fördragen. Utifrån en sådan erkänd behörighet bör ECB kunna besluta om huruvida utgivningen av den digitala euron ska godkännas, inbegripet vid vilka tidpunkter, med vilka belopp, och andra åtgärder som är direkt kopplade till utgivningen. MEd stöd av artikel 133 i EUF-fördraget reglerar medlagstiftarna de väsentliga delarna för *användningen* av den digitala euron, medan ECB beslutar om huruvida, och när, den ska ges ut, inbegripet vilka dess inneboende tekniska egenskaper bör vara. I analogi med sedelutgivningen bör endast Eurosystemet kunna bestämma vad en digital euro är, eftersom det är en skuld för Eurosystemet.

3.4. För det andra måste de föreslagna förordningarna respektera centralbankens oberoende i enlighet med artikel 130 i EUF-fördraget när de utför de uppgifter som krävs för att införa, reglera och övervaka den digitala euron. Eftersom Eurosystemet ska utveckla, utforma, ge ut och övervaka den digitala euron i enlighet med sina befogenheter bör dessa uppgifter utföras oberoende ([11]) så att man undviker instruktioner och begränsningar för utförandet av uppgifter som Eurosystemet tilldelas genom fördragen.

([7]) I ett offentligt samråd som ECB genomförde 2020 ansåg 43 procent av de tillfrågade personerna att personlig integritetsskyddet är den viktigaste aspekten av den digitala euron (långt före andra aspekter) för att upprätthålla förtroendet för betalningar i den digitala tidsåldern. Deltagarna i fokusgruppen uttryckte också önskemål om alternativ som ger dem kontroll över sina personuppgifter. Se *Eurosystem report on the public consultation on a digital euro*, ECB, april 2021, och *Study on New Digital Payment Methods*, Kantar Public/ECB, 2022. Finns på ECB:s webbplats www.ecb.europa.eu

([8]) Se domstolens dom av den 26 januari 2021, *Hessischer Rundfunk*, målen C-422/19 och C-423/19, ECLI:EU:C:2021:63 (nedan kallad *domen i de förenade målen C-422/19 och C-423/19*), punkt 38.

([9]) Se domen i de förenade målen C-422/19 och C-423/19, punkt 42.

([10]) Se artikel 4.1 i förslaget till förordning.

([11]) Se artikel 130 i EUF-fördraget.

3.5. För det tredje innebär principen om teknikneutralitet ([12]) att de föreslagna förordningarna inte bör ta ställning till hur den digitala euron skulle tillgodose användarnas behov eller utvecklingen av dess funktionella och tekniska egenskaper. Om man inför bestämmelser som kräver eller förbjuder en särskild konstruktion eller tekniska egenskaper kan detta begränsa någon eller samtliga av följande aspekter: den digitala eurons smidiga funktion, utveckling och efterfrågan samt Eurosystemets förmåga att utforma och genomföra penningpolitiken på ett oberoende sätt. Lagstiftning som innehåller bestämmelser om dessa frågor riskerar att inte kunna följa den tekniska utvecklingen inom det snabbt föränderliga området för digitalisering av pengar och betaltjänster.

Särskilda kommentarer till förslaget till förordning avseende inrättandet av den digitala euron

4. ***Definitioner***

4.1. ECB föreslår att definitionen av jämförbara digitala betalningsmedel ([13]) ändras så att den omfattar alla betalningsinstrument som kan användas i en digital miljö där en betalning initieras vid en interaktion, där användaren skulle se sitt konto omedelbart debiteras (betalningar som görs med kreditkort, som omfattar ett bredare spektrum av tjänster som kombineras med betaltjänsten, är undantagna). Detta skulle inbegripa situationer där betalningar och autogireringar initieras vid interaktionspunkten, men där betalningar och autogireringar som inte initieras vid interaktionen även framledes skulle exkluderas (t.ex. när det gäller ”återkommande betalningar” verkar autogireringar vara det bästa jämförbara digitala betalningsmedlet).

4.2. ECB föreslår att man inte använder ”kontonummer” i förslaget till förordning ([14]) utan istället använder ”numret på betalkontot för digital euro” ([15]) och i tillämpliga fall med ”användaralias” ([16]).

4.3. ECB föreslår dessutom att definitionen av ”användaralias” ([17]) ändras för att ytterligare specificera begreppets innebörd, samtidigt som ett konkret exempel ges.

5. ***Innehåll, inrättande och utgivning av den digitala euron***

5.1. Förslaget till förordning syftar bland annat till att inrätta den digitala euron som en digital centralbanksvaluta och att fastställa regler för dess grundläggande funktioner ([18]).

5.2. Euron, som är den gemensamma valutan, inrättas genom fördraget om Europeiska unionen (EU-fördraget) ([19]). I detta sammanhang välkomnar ECB varmt att man i förslaget till förordning uttryckligen erkänner att ECB:s och de nationella centralbankernas rätt att ge ut valutan är förankrade i fördragen ([20]). ”Inrättandet” av den digitala euron bör därför förstås som en hänvisning till att man inrättar de väsentliga rättsliga kraven, dvs. sådana som är nödvändiga för Eurosystemets användning av denna nya form av euron (som skiljer sig från kryptotillgångar och andra former av skulder som privata enheter har).

([12]) Teknikneutralitet är en vägledande princip i unionslagstiftningen. Se t.ex. skäl 9 i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2023/1114 av den 31 maj 2023 om marknader för kryptotillgångar och om ändring av förordningarna (EU) nr 1093/2010 och (EU) nr 1095/2010 samt direktiven 2013/36/EU och (EU) 2019/1937 (EUT L 150, 9.6.2023, s. 40).
([13]) Se artikel 2.25 i förslaget till förordning.
([14]) Se skäl 67 och 74 samt artikel 2.26 samt artikel 31.1 i förslaget till förordning.
([15]) I skäl 67, artikel 2.26, artikel 31.1 och bilaga V i.
([16]) I skäl 74.
([17]) Se artikel 2.28 i förslaget till förordning.
([18]) Se artikel 1 i förslaget till förordning.
([19]) Se artikel 3.4 i EU-fördraget.
([20]) Se artikel 4.1 i förslaget till förordning, där det föreskrivs att ECB i enlighet med fördragen ska ha ensamrätt att tillåta utgivningen av den digitala euron, och att ECB och de nationella centralbankerna får ge ut den digitala euron.

6. ***Den digitala eurons rättsliga karaktär***

6.1. ECB noterar att förslaget till förordning anger den digitala eurons rättsliga karaktär som en direkt skuld för en centralbank i Eurosystemet i förhållande till användarna av digital euro, medan avtalsförhållandet för tillhandahållande av digitala betaltjänster i euro endast är mellan de betaltjänstleverantörer som distribuerar den digitala euron och deras kunder. Det är av avgörande betydelse för att upprätthålla det tvådelade monetära systemet, att skydda den finansiella stabiliteten och undvika disintermediering av betaltjänstleverantörer, att betaltjänstleverantörer förblir fullt ansvariga för förvaltningen av sina förbindelser med sina kunder. I detta avseende noterar ECB att förslaget till förordning ([21]) klargör att det inte upprättas något konto eller annat avtalsförhållande mellan en centralbank i Eurosystemet och en användare av digital euro.

6.2. Utifrån punkt 6.1 är det ECB:s tolkning att användarna kommer att vara och förbli de enda ägarna, eller innehavarna, av äganderätt till de rättigheter som representeras av digitala euro, även om användarna endast kan få tillgång till och använda sina innehav via en betaltjänstleverantör. Med andra ord tillhandahåller en betaltjänstleverantör betaltjänster som gör det möjligt för användaren att inneha och överföra den digitala euro som tillhandahålls, men där de underliggande tillgångarna är en skuld för en centralbank. Betaltjänstleverantörerna förblir ansvariga för att säkerställa säkerheten på de betaltjänster som de tillhandahåller, även när det gäller den digitala euron. Det kunde vara fördelaktigt att införa en mer specifik bestämmelse i förslaget till förordning som tydligt anger dessa principer för att undvika osäkerhet i den nationella tillämpningen i euroområdets medlemsstater.

7. ***Ramverket för den digitala euron***

7.1. I förslaget till förordning föreskrivs att den digitala euron ska styras av bestämmelserna i förslaget till förordning och kommissionens delegerade akter, och att den digitala euron inom ramen för förslaget till förordning också ska regleras av de detaljerade åtgärder, regler och standarder som ECB får anta i enlighet med sina egna befogenheter enligt fördragen ([22]).

7.2. ECB vill påpeka för unionslagstiftaren att ECB:s detaljerade åtgärder, regler och standarder, som skulle styra utvecklingen, utformningen och utgivningen av den digitala euron, i den mån denna antas i enlighet med ECB:s befogenheter enligt fördragen ([23]), inte skulle begränsas av ett sekundärrättsligt instrument som förslaget till förordning. En särskild hänvisning till denna förordning är därför inte lämplig och den valda formuleringen skulle kunna misstolkas som en begränsning av Eurosystemets oberoende när det utför uppgifter som det tilldelas genom fördragen.

7.3. Man bör överväga att förtydliga definitionerna i förslaget till förordning för att klargöra att definitionen av transaktioner i digital euro är anpassad till definitionen av betalningstransaktioner i Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2015/2366 ([24]). Detta skulle skapa klarhet i fråga om licensiering av betaltjänstleverantörer inom ramen för direktiv (EU) 2015/2366 när det gäller tillämpliga säkerhets- och konsumentskyddsregler.

7.4. Skäl 66 bör ändras för att klargöra att Europaparlamentets och rådets direktiv 98/26/EG ([25]) inte är tillämpligt på grund av särdragen hos den digitala euroavveckling som föreskrivs direkt i förslaget till förordning. Detta påverkar inte Eurosystemets eventuella klassificering av risk inom ramen för dess övervakningsfunktion när det gäller ramen för den digitala euron och avvecklingsinfrastrukturen för digital euro, mot bakgrund av dess betydelse för betalningssystemet.

([21]) Se skäl 9 i förslaget till förordning.
([22]) Se artikel 5.1 och 5.2 i förslaget till förordning.
([23]) Se artikel 4.1 i förslaget till förordning.
([24]) Se artikel 2.5 i Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2015/2366 av den 25 november 2015 om betaltjänster på den inre marknaden, om ändring av direktiven 2002/65/EG, 2009/110/EG och 2013/36/EU samt förordning (EU) nr 1093/2010 och om upphävande av direktiv 2007/64/EG (EUT L 337, 23.12.2015, s. 35).
([25]) Europaparlamentets och rådets direktiv 98/26/EG av den 19 maj 1998 om slutgiltig avveckling i system för överföring av betalningar och värdepapper (EGT L 166, 11.6.1998, s. 45).

8. ***Den digitala eurons ställning som lagligt betalningsmedel***

Ställning som lagligt betalningsmedel och territoriellt tillämpningsområde

8.1. ECB välkomnar varmt att man inför gemensamma regler avseende omfattningen och effekterna av den digitala eurons ställning som lagligt betalningsmedel i hela euroområdet. Definitionen av lagliga betalningsmedels komponenter bygger på den solida grunden i tidigare rapporter från kommissionen om kontanters funktion som lagliga betalningsmedlet , dess icke-bindande akter som Eurosystemet har bidragit till ([26])samt relevant rättspraxis från Europeiska unionens domstol ([27]).

8.2. Domstolen har också förtydligat att begreppet ”lagligt betalningsmedel”, som nämns i artikel 128.1 i EUF-fördraget, utgör ett unionsrättsligt begrepp som måste ges en självständig och enhetlig tolkning inom hela unionen ([28]). Artikel 133 i EUF-fördraget är bara unionslagstiftaren behörig att specificera de rättsregler som reglerar eurosedlarnas och myntens ställning som lagliga betalningsmedel, i den mån detta är nödvändigt när det gäller användningen av euron som gemensam valuta. En sådan exklusiv befogenhet utesluter all befogenhet för medlemsstaterna att fastställa rättsliga regler inom detta område, såvida de inte har bemyndigats av unionen att göra detta eller om det är nödvändigt för att genomföra unionsakter i nationell rätt ([29]).

8.3. Den digitala eurons föreslagna ställning som lagligt betalningsmedel är därför en viktig faktor för att trygga människors valfrihet när det gäller betalningsmedel och unionens monetära oberoende. Detta säkerställer att människor och företag kan dra nytta av att den digitala euron är allmänt accepterad som betalningsmedel, vilket ger människor ett verkligt val att betala elektroniskt med centralbankspengar i hela euroområdet. Man underlättar också framväxten av betalningslösningar för hela euroområdet och skapar en plattform för utvecklingen av mervärdestjänster.

8.4. Bestämmelser om lagliga betalningsmedel bidrar också till monetärt oberoende och eurons integritet genom att säkerställa att den form av pengar som förankrar eurons värde som valuta (dvs. centralbankspengar i euro i kontanter eller i digital form) är allmänt spridd i hela euroområdet.

8.5. ECB välkomnar att statusen som lagligt betalningsmedel också innebär ett krav på att godta den digitala euron både online och offline, eftersom detta är nödvändigt för att möjliggöra införandet av båda modellerna av den digitala euron. ECB välkomnar också att det territoriella tillämpningsområdet för den digitala euron som lagligt betalningsmedel på lämpligt sätt tar hänsyn till särdragen hos betalningsmedel online och offline.

8.6. För användare av den digitala euron är möjligheten att alltid betala med den digitala euron en viktigt egenskap ([30]): ingen skulle behöva inneha eller betala med den digitala euron, men en person som väljer att betala med digital euro skulle alltid kunna göra det i alla butiker som godtar digitala betalningar (dvs. fysiska butiker och e-handel).

8.7. För näringsidkarna utgör de föreslagna bestämmelserna avseende lagliga betalningsmedel en möjlighet att förbättra sin förhandlingsposition gentemot internationella kortsystem, förutsatt att ett brett distributionsnät för den digitala euron säkerställs ([31]) och att lagstiftningstekniska skyddsåtgärder införs för att förhindra missbruk som härrör från ett obligatorisk godkännande ([32]).

([26]) Kommissionens rekommendation (2010/191/EU) av den 22 mars 2010 om omfattningen och effekterna av eurosedlars och euromynts ställning som lagliga betalningsmedel (EUT L 83, 30.3.2010, s. 70).
([27]) Se domen i de förenade målen C-422/19 och C-423/19.
([28]) Se domen i de förenade målen C-422/19 och C-423/19, punkt 45.
([29]) Se domen i de förenade målen C-422/19 och C-423/19), punkterna 50–52.
([30]) Se ECB, april 2021 och *Study on New Digital Payment Methods*, Kantar Public/ECB, 2022.
([31]) Detta är kopplat till artiklarna 13 och 14 i förslaget till förordning (betaltjänstleverantörers distribution).
([32]) Detta är kopplat till artikel 17 i förslaget till förordning (”Avgifter för betaltjänster i digital euro”).

8.8. Bestämmelserna om lagliga betalningsmedel ger betaltjänstleverantörer en möjlighet att erbjuda sina kunder digitala betalningstjänster i euro med största möjliga räckvidd i euroområdet, samtidigt som de får en ersättning som är jämförbar med liknande tjänster med nationell täckning. Detta minskar i sin tur betaltjänstleverantörernas nuvarande beroende av icke-europeiska betalningslösningar. Det faktum att ECB måste sträva efter att, i möjligaste mån och där så är lämpligt, möjliggöra att privata digitala betalningsmedel används i enlighet med de regler, standarder och förfaranden som styr betaltjänster i digital euro, ([33]) bör bidra till att undanröja tekniska hinder för lokala privata lösningar att också nå ut till hela euroområdet.

Undantag från skyldigheten att godta den digitala euron, förbud mot ensidigt förbehåll om betalningar i digital euro och ytterligare undantag av penningrättslig karaktär

8.9. ECB välkomnar undantagen från skyldigheten att godta den digitala euron ([34]), eftersom de förefaller proportionerliga och legitima.

8.10. ECB håller med om att för fysiska personer som agerar i ett helt privat sammanhang eller i ett hushållssammanhang får vägra betalning i digital euro, medan mikroföretag får göra detta om de endast tar emot kontanter. Detta motsvarar i själva verket ett krav på icke-diskriminering, enligt vilket handlare som redan godtar digitala betalningsmedel måste vara redo att godta den digitala euron om den erbjuds av en betalare. Detta bör dock omfatta betalningsmottagare enligt artikel 9 a i förslaget till förordning. Om så inte vore fallet skulle denna bestämmelse göra det möjligt för sådana enheter att bedriva digital verksamhet i euroområdet utan att införa den digitala euron.

8.11. ECB stöder till fullo det föreslagna förbudet mot ensidigt förbehåll om betalningar i digital euro ([35]), vilket säkerställer att leverantörer av varor och tjänster inte påverkar människors möjlighet att betala med den digitala euron, vilket skulle begränsa valmöjligheterna till andra digitala betalningsmedel som de kan äga eller stödja.

Samspel mellan den digitala euron och eurosedlar och euromynt

8.12. ECB välkomnar att den digitala euron och eurokontanter fullt ut ska kunna konverteras sinsemellan till pari. Att dessa är helt fungibla är en naturlig följd av deras gemensamma ställning som lagligt betalningsmedel. Medlagstiftarna måste se till att denna bestämmelse i förslaget till förordning om eurosedlars och euromynts ställning som lagliga betalningsmedel ([36]) förblir densamma under hela lagstiftningsprocessen.

9. ***Distribution av den digitala euron***

Betalningsleverantörernas roll

9.1. ECB välkomnar bestämmelserna om betaltjänstleverantörernas distribution av den digitala euron ([37]), som fastställer specifika uppgifter som en betaltjänstleverantör ska eftersträva för att euron ska kunna användas som en gemensam valuta i hela unionen. Betaltjänstleverantörer har redan direkta förbindelser med sina kunder och är därför bäst lämpade att vara direkta motparter för de personer, näringsidkare och företag som skulle använda den digitala euron ([38]).

9.2. I förslaget till förordning anges att användare av digital euro får ha ett eller flera konton för digital euro hos samma eller olika betaltjänstleverantörer ([39]). ECB uppmanar medlagstiftarna att överväga om detta är en nödvändig åtgärd för användningen av digital euro som måste specificeras i förslaget till förordning. I detta avseende skulle en utformning med flera konton för digital euro medföra tekniska problem, särskilt när det gäller samspelet mellan dessa konton och förvaltningen av en konsoliderad innehavsgräns. Man skulle kunna hävda att den digitala euron

([33]) Se artikel 26 i förslaget till förordning.
([34]) Se artikel 9 i förslaget till förordning.
([35]) Se artikel 10 i förslaget till förordning.
([36]) COM(2023) 364.
([37]) Se artikel 13 i förslaget till förordning.
([38]) Se Panetta, F., *Building on our strengths: the role of the public and private sectors in the digital euro ecosystem*, inledande anmärkningar av Fabio Panetta, ledamot av ECB:s direktion, i Europaparlamentets utskott för ekonomi och valutafrågor, Bryssel, 29 september 2022.
([39]) Se artikel 13.7 i förslaget till förordning.

skulle kunna begränsas till ett enda konto eftersom det rör sig om en kostnadsfri offentlig tjänst. ECB är medveten om att bestämmelsen om flera konton syftar till att undvika begränsningar av de grundläggande friheterna, som endast kan införas om de är proportionerliga.

9.3. ECB har för avsikt att genomföra, och därefter informera medlagstiftarna om, en ingående teknisk analys av samspelet mellan flera konton och förvaltningen av en individuell innehavsgräns. ECB föreslår vidare att medlagstiftarna beaktar två aspekter när det gäller proportionaliteten i en eventuell begränsning av antalet konton. För det första bör betaltjänstleverantörernas frihet att tillhandahålla digitala eurotjänster inte begränsas av en begränsning till ett konto per användare. Det skulle vara lättare att byta betalkonton för digital euro än att byta ett betalkonto i dag, eftersom IBAN-koden (International Bank Account Number) inte är portabel. För det andra kan komplexiteten för användaren att hantera en konsoliderad innehavsgräns på flera konton motivera att man tillämpar en annan strategi vid lanseringen av den digitala euron, när människorna ännu inte känner till alla dess aspekter.

9.4. Skälen i förslaget till förordning skulle kunna vara tydligare avseende vilken ställning som unionsmedborgare i Nordirland får, och huruvida deras tillgång till digital euro skulle omfattas av ett avtal med myndigheterna i Förenade kungariket.

9.5. I förslaget till förordning anges att kreditinstitut som tillhandahåller betalkontotjänster vara skyldiga att tillgodose grundläggande digitala betaltjänster i euro på begäran av sina kunder ([40]). ECB är mycket positiv till detta krav eftersom det kommer att främja allmän tillgång till den digitala euron ([41]), som kommer berör samhällsintressen, för fysiska personer som är bosatta eller etablerade i de medlemsstater som har euron som valuta. Personer som redan har bankkonton bör inte behöva byta betaltjänstleverantör för att få tillgång till den digitala euron ([42]). Om allmänheten i euroområdet får omfattande tillgång till den digitala euron kompletterar detta en omfattande användbarhet som är baserad på den digitala eurons status som lagligt betalningsmedel. Näringsidkarnas beredskap att godta digitala euro som lagligt betalningsmedel bygger på den parallella skyldigheten för relevanta betaltjänstleverantörer, däribland kreditinstitut, att göra den digitala euron tillgänglig för kunderna. Dessa bestämmelser kommer i sin tur att göra det möjligt för den digitala euron att fungera som ett monetärt ankare i den digitala tidsåldern. Regleringsåtgärder har alltid visat sig vara nödvändiga för att säkerställa samordning inom den privata sektorn när det gäller betalningar i hela euroområdet (t.ex. införandet av IBAN-nummer, det gemensamma eurobetalningsområdet (SEPA) samt tillgången till direktbetalningar).

9.6. Det skulle dock vara proportionerligt, och således att föredra, om kravet på att tillhandahålla digital euro på begäran utvidgades till att omfatta sådana betaltjänstleverantörer i euroområdet som erbjuder massbetalningsinstrument (dvs. sådana som erbjuder de tjänster som anges i punkterna 1, 2 eller 3 i bilaga I till direktiv (EU) 2015/2366, vilket gör det möjligt för användaren att erhålla ett IBAN-nummer). Detta skulle för det första förankra principen att personer som redan har ett betalkonto för att göra dagliga betalningar inte behöver byta leverantör för att erhålla digital euro, oavsett vilken betaltjänstleverantör som tillhandahåller detta existerande betalkonto, och för det andra säkerställa konkurrens på lika villkor för alla enheter som får erbjuda de tjänster som anges i punkterna 1, 2 eller 3 i bilaga I till direktiv 2015/2366. För att ge alla dessa enheter samma möjlighet att påverka regelboken för den digitala euron är det rimligt att de omfattas av samma skyldigheter. Däremot kan en granskning av proportionaliteten i att kräva att kreditinstitut som är etablerade i medlemsstater utanför euroområdet ska distribuera digital euro bli aktuell om de allra flesta av deras befintliga kunder inte skulle kunna inneha digital euro.

([40]) Se artikel 14.1 i förslaget till förordning.

([41]) Se Panetta, F., *A digital euro: widely available and easy to use*, inledande anmärkningar i Europaparlamentets utskott för ekonomi och valutafrågor, 24 april 2023.

([42]) Om distributionen i stället vore frivillig för mellanhänder kan människor stöta på stora hinder när det gäller att erhålla digital euro. De kan t.ex. tvingas öppna ett konto hos en ny mellanhand om deras egen bank inte ger dem tillgång till den digitala euron. I en sådan situation kan det vara svårt för människor att förstå varför de måste öppna ett annat konto, och kan leda till att de inte bryr sig om att få tillgång till den digitala euron via en annan mellanhand. Dessutom visar tidigare erfarenheter från EU-omfattande betalningsinitiativ att det i slutänden alltid varit nödvändigt att vidta regleringsåtgärder för att säkerställa att konsumenterna får omfattande tillgång till relevanta betaltjänster i hela euroområdet.

Grundläggande betaltjänster i digital euro

9.7. I förslaget till förordning fastställs betaltjänstleverantörernas skyldighet att inte ta ut avgifter av fysiska personer som är bosatta eller etablerade i medlemsstater som har euron som valuta för att tillhandahålla grundläggande digitala betaltjänster i euro ([43]). ECB stöder till fullo denna strategi, som speglar den digitala eurons karaktär av en kollektiv nyttighet som användarna kan använda kostnadsfritt för grundläggande dagliga ändamål. Den föreslagna förteckningen över grundläggande digitala betaltjänster i euro omfattar dock inte automatiserade insättningar och uttag ([44]).

9.8. ECB rekommenderar att förteckningen över grundläggande tjänster utvidgas till att omfatta automatiserade insättningar och uttag, eftersom uteslutandet av dessa skulle få ett antal konsekvenser när betaltjänstleverantörer väljer att ta ut avgifter för detta. För det första skulle människor ställas inför oväntade kostnader ([45]) pga. existerande innehavsgränser, något som bara den digitala euron berörs av, och de skulle inte se någon anledning att betala för dessa. Den avgiftsnivå som tillämpas skulle leda till att de styrs mot eller bort från en viss betalningsmetod ([46]). Fokusgrupper visar att de personer som sannolikt kommer att använda regelbundna automatiserade insättningar är de som har störst behov av att hålla sin budget under kontroll, eftersom automatiserade insättningar är det finansieringsverktyg som är bäst lämpat för detta ändamål ([47]). För det andra skulle färre personer göra insättningar på sitt betalkonto för digital euro om de var tvungna att göra en uttrycklig begäran för att undvika avgifter varje gång de önskar göra en insättning. Det är önskvärt att man underlättar regelbundna insättningar av digital euro för att säkerställa upprätthållandet av den finansiella stabiliteten genom att undvika tröskeleffekter ([48]) och därmed också säkerställa en ordnad transmission av penningpolitiken.

9.9. ECB föreslår att förteckningen över grundläggande tjänster utvidgas till att omfatta byte av det digitala betalkontot till en annan betaltjänstleverantör. Syftet med detta är att säkerställa att en betaltjänstleverantör som en konsument vill lämna inte kan ta ut en avskräckande ”utträdesavgift” som försvårar konsumentens val att byta sitt digitala betalkonto i euro till en ny betaltjänstleverantör. ECB föreslår också att man överväger åtgärder för att säkerställa att kostnadsfria insättningar och uttag av digital euro med hjälp av kontanter inte medför att antalet uttagsautomater minskar. Dessutom bör man även inkludera tvistlösningstjänster i förteckningen över grundläggande tjänster, eftersom de bidrar till att öka förtroendet för den digitala euron och därmed till dess införande och användning.

9.10. För att säkerställa att förteckningen över digitala eurotjänster förblir aktuell och i linje med marknadspraxis och användarnas behov, föreslår ECB att medlagstiftaren överväger att ge kommissionen befogenhet att anta en delegerad akt för att lägga till nya grundläggande digitala betaltjänster i euro och att vid behov tolka omfattningen av de befintliga tjänsterna.

Stöd till personer med funktionshinder, funktionsbegränsningar eller begränsade digitala färdigheter, samt äldre personer

9.11. Alla människor som lever i euroområdet har idag kostnadsfri tillgång till ett säkert och allmänt accepterat betalningsmedel i form av kontanter, vilket är viktigt för att inkludera alla samhällsgrupper. Detsamma bör också i möjligaste mån gälla för digitala betalningar samt online- och offlinebetalningar.

([43]) Se artikel 17.1 i förslaget till förordning.

([44]) Se bilaga II punkt c i förslaget till förordning.

([45]) Användare av digital euro skulle normalt inte förvänta sig att behöva betala för insättningar på sitt egna betalkonto för digital euro (t.ex. att sätta in 1 000 EUR i början av varje månad), eftersom stående betalningsorder (t.ex. att betala hyra i början av månaden) sällan medför kostnader.

([46]) Se skäl 10 i förslaget till Europaparlamentets och rådets förordning om ändring av förordningarna (EU) nr 260/2012 och (EU) 2021/1230 vad gäller omedelbara betalningar i euro (COM(2022) 546 final).

([47]) Se *Study on Digital Wallet Features*, focus group report, Kantar, april 2023, finns på ECB:s webbplats www.ecb.europa.eu

([48]) Automatiserade insättningar och uttag främjar ett bekvämt nyttjande för slutanvändarna, vilket skulle främja införandet av den digitala euron och dess fördelar för den finansiella stabiliteten, särskilt eftersom denna funktion kommer att kombineras med välkalibrerade innehavsgränser. Om många användare regelbundet har ett visst innehav av digital euro, blir konsekvenserna för den finansiella stabiliteten mindre om en händelse inträffar som medför att användarna av den digitala euron ökar sina innehav av digital euro, eftersom den plötsliga effekten på bankinsättningarna blir mindre.

9.12. För att alla ska kunna delta i den digitala utvecklingen välkomnar ECB att det i förslaget till förordning föreskrivs att särskilda myndigheter ska tillhandahålla grundläggande betaltjänster i digital euro och bistå med stöd för digital delaktighet som ska ges ansikte mot ansikte i fysisk närhet även till personer med funktionshinder, funktionsbegränsningar eller begränsade digitala färdigheter samt äldre personer. Återkoppling från konsumentorganisationer visar att stöd som ges ansikte mot ansikte i fysisk närhet är särskilt värdefullt ([49]).

9.13. ECB välkomnar dessutom att digital delaktighet underlättas genom att medlemsstaterna ska utse särskilda myndigheter eller postkontor för personer som inte har, eller inte vill öppna, ett privat betalkonto.

9.14. Förslaget till förordning ger dessutom Europeiska bankmyndigheten och myndigheten för bekämpning av penningtvätt i uppdrag att gemensamt utfärda riktlinjer som specificerar samspelet mellan kraven på bekämpning av penningtvätt/av finansiering av terrorism och tillhandahållandet av grundläggande betaltjänster i digital euro med särskilt fokus på finansiell inkludering av sårbara grupper som asylsökande eller personer som står under internationellt skydd, personer utan fast adress eller tredjelandsmedborgare som inte beviljas uppehållstillstånd men vars utvisning är omöjlig att verkställa av juridiska eller faktiska skäl ([50]). ECB välkomnar detta, men understryker risken för att sådana gemensamma riktlinjer endast kommer att ge vägledning till de nationella behöriga myndigheterna och inte helt utesluter möjligheten att genomförandet blir fragmenterat. En bestämmelse som fastställer minimikriterier för sådana gemensamma riktlinjer skulle bättre främja en harmonisering inom euroområdet.

10. ***Användning av den digitala euron som värdebevarare och som betalningsmedel – avgifter betaltjänster i digital euro***

Principer för, och begränsningar av, användningen av den digitala euron för att minska riskerna för den penningpolitiska transmissionen och den finansiella stabiliteten i euroområdet ([51])

10.1. I dagsläget får en insättare när som helst omvandla sin avistainlåning till kontanter. Det finns dock praktiska hinder för att inneha stora kontantbelopp, bl.a. riskerna för förlust eller stöld. För att upprätthålla en jämvikt mellan banktillgodohavanden och centralbankspengar, mot bakgrund av den minskade kontantanvändningen och den digitala eurons tillgänglighet, skulle vissa gränser behöva sättas för de belopp i digital euro som kan innehas av enskilda personer.

10.2. ECB har tydligt meddelat sin avsikt att utforma och införa effektiva verktyg för att kontrollera det maximala beloppet för digitala euro i omlopp ([52]). Det föreslås därför att en uttrycklig hänvisning till ECB:s klara målsättning i detta hänseende inkluderas i skäl 31 i förslaget till förordning. Bland annat har ECB särskilt betonat sitt mål att begränsa fysiska och juridiska personers innehav av den digitala euron ([53]). Avsaknaden av sådana begränsningar kan utgöra ett hot för den penningpolitiska inriktningen och dess transmission samt för den finansiella stabiliteten i euroområdet. Alla oönskade konsekvenser som utgivningen av den digitala euron kan få för den penningpolitiska inriktningen och dess transmission, samt för den finansiella stabiliteten, bör i förväg minimeras genom en välgenomtänkt utformning av regelverket.

([49]) Se till exempel svaret från den europeiska konsumentorganisationen (European Consumer Organisation (BEUC)) på det skriftliga förfarandet efter ERPB:s tekniska möte om digital euro den 12 maj 2023, finns på ECB:s webbplats www.ecb.europa.eu

([50]) Se artikel 14.1 i förslaget till förordning.

([51]) Se artikel 15 i förslaget till förordning.

([52]) Se Panetta, F. *Shaping Europe's digital future: the path towards a digital euro*, inledande anmärkningar av Fabio Panetta, ledamot av ECB:s direktion, i Europaparlamentets utskott för ekonomi och valutafrågor, Bryssel, 4 september 2023.

([53]) Se ECB (2022), *Progress on the investigation phase of a digital euro*, finns på ECB:s webbplats www.ecb.europa.eu

10.3. Själva kalibreringen av innehavsgränser skulle vara resultatet av en komplex ekonomisk bedömning, men vid det funktionella och tekniska genomförandet bör man prioritera en användarupplevelse som är ”bäst i klassen” och ett effektivt genomförande för alla berörda aktörer ([54]). Beslutet om hur man kombinerar och kalibrerar alla verktyg som på förhand kontrollerar beloppet av digitala euro i omlopp bör fattas närmare det eventuella framtida införandet av den digitala euron och ses över regelbundet, med beaktande av den aktuella ekonomiska och finansiella situationen ([55]).

10.4. Å ena sidan anges det i förslaget till förordning att möjligheten att fastställa innehavsgränser är ett möjligt inslag i användningen av den digitala euron, och man anger att användningen av den digitala euron som värdebevarare *får* vara föremål för begränsningar ([56]).. Å andra sidan anges i förslaget till förordning också att ECB ska utarbeta instrument för att begränsa användningen av den digitala euron som värdebevarare ([57]). Dessutom innehåller förslaget till förordning en förteckning över tvingande förutsättningar för dessa instrument ([58]). Finansiell stabilitet anges som huvudmålet i denna förteckning, på bekostnad av utformningen och genomförandet av penningpolitiken, som är den grundläggande uppgiften som utförs genom ECBS för att uppnå huvudmålet att upprätthålla prisstabilitet, och även på bekostnad av fysiska och juridiska personers tillgång till, och användning av, den digitala euron.

10.5. ECB välkomnar att man uttryckligen anger att ECB är behörig att fastställa begränsningar för användningen av den digitala euron som värdebevarare och att vid behov kalibrera dessa ([59]). ECB är fast besluten att tillämpa och upprätthålla innehavsgränser som en avgörande aspekt vid utformningen av den digitala euron. ECB har befogenhet att besluta om det belopp i digitala euro som ska ges ut, eftersom detta påverkar storleken på Eurosystemets balansräkning och genomförandet av penningpolitiken. Att fastställa och kalibrera individuella innehavsgränser och därmed sätta en övre gräns för det totala beloppet av digitala euro som får ges ut är en uppgift för Eurosystemet i enlighet med dess befogenheter enligt fördragen, och inte baserat på en skyldighet enligt förslaget till förordning.

10.6. När det gäller den föreslagna förteckningen över tvingande förutsättningar som avses i punkt 10.4 instämmer ECB i de tre mål som ska eftersträvas vid kalibreringen av innehavsgränserna, men noterar att det faktum att ett av dem ges företräde (finansiell stabilitet) kan uppfattas som att man begränsar en befintlig grundläggande uppgift (att utforma och genomföra unionens monetära politik) genom att uppställa riktlinjer för ECB:s agerande, vilket innebär att man avviker från ECB:s huvudmål enligt fördraget att upprätthålla prisstabilitet. Eftersom utformningen och genomförandet av unionens monetära politik underlättas om den finansiella stabiliteten är säkerställd, ser ECB inte någon friktion mellan dessa två uppgifter när det gäller att fastställa innehavsgränser.

10.7. I förslaget till förordning föreskrivs att den digitala euron inom förordningens ramverk inte bör vara räntebärande ([60]). Det måste vara absolut klart att ECB inte utvecklar en räntebärande digital euro. Analogt till eurosedlar har ECB inte för avsikt att betala ränta för digital euro, varken vid lanseringen eller inom överskådlig framtid. Av praktiska skäl har ränta aldrig utgått för sedlar, även om en sådan förräntning teoretiskt sett är möjlig och heller inte uttryckligen förbjuden enligt lag. Mot bakgrund av ECB:s huvudmål att upprätthålla prisstabilitet och den därmed sammanhängande grundläggande uppgiften att utforma och genomföra euroområdets monetära politik kan ECB inte utesluta framtida scenarier där en förräntning av digital euro kan vara motiverad. För att kunna genomföra det penningpolitiska mandatet måste ECB även i fortsättningen kunna kontrollera all ersättning som utgår för skulder ECB:s balansräkning. Även om denna bestämmelse skulle tolkas som ett direkt förbud mot

([54]) Se Panetta, F. *The digital euro and the evolution of the financial system*, inledande anmärkningar av Fabio Panetta, ledamot av ECB:s direktion, i Europaparlamentets utskott för ekonomi och valutafrågor, 15 juni 2022. Finns på ECB:s webbplats www.ecb.europa.eu

([55]) Se Panetta, F., *The digital euro and the evolution of the financial system*, inledande anmärkningar i Europaparlamentets utskott för ekonomi och valutafrågor, Bryssel, 15 juni 2022.

([56]) Se artikel 15.1 i förslaget till förordning.

([57]) Se artikel 16.1 i förslaget till förordning.

([58]) Se artikel 16.2 i förslaget till förordning.

([59]) Se artikel 16.1 i förslaget till förordning.

([60]) Se artikel 16.8 i förslaget till förordning.

ersättning, skulle detta ändå inte begränsa Eurosystemets behörighet enligt primärrätten att på ett oberoende sätt utforma och genomföra euroområdets monetära politik, eftersom det uttryckligen framgår av artikel 133 EUF-fördraget att ECB:s behörighet inte ska påverkas. Därför föreslår ECB en ändring för att klargöra att ECB:s huvudmål att upprätthålla prisstabilitet och den därmed sammanhängande grundläggande uppgiften att utforma och genomföra euroområdets monetära politik har företräde enligt primärrätten.

Avgifter för betaltjänster i digital euro ([61])

10.8. ECB välkomnar den modell som föreslås i förslaget till förordning, som syftar till att skapa en balans där a) den digitala euron är gratis för grundläggande användning, b) betaltjänstleverantörer har tillräckliga incitament för att distribuera den digitala euron för att säkerställa omfattande tillgänglighet, samt c) näringsidkarna får ett rimligt skydd mot alltför höga avgifter. Näringsidkare skulle erhålla en avgiftsbelagd tjänst från betaltjänstleverantörer, men skulle hamna i en svag position om kravet på att godta den digitala euron inte balanseras genom att man inför ett tak för näringsidkarens serviceavgift. Ett uttryckligt erkännande av avgifter mellan betaltjänstleverantörer skulle i sin tur göra det möjligt för de distribuerande betaltjänstleverantörerna att erhålla intäkter som är jämförbara med intäkterna från distributionen av jämförbara betalningsinstrument, vilket skulle stimulera en aktiv distribution av digitala euro och en högkvalitativ service för slutanvändarna. ECB välkomnar principen att avgifterna inte bör vara högre än de som ta ut för jämförbara (privata) digitala betalningsmedel, också med tanke på behovet av att säkerställa en effektiv användning av den digitala euron som lagligt betalningsmedel. På samma sätt välkomnar ECB förbudet för betaltjänstleverantörer att ta ut avgifter av fysiska personer för grundläggande digitala betaltjänster i euro ([62]) och förbudet att ta ut tilläggsavgifter när den digitala euron används för att reglera en skuld ([63]).

10.9. Dessutom bör regleringen av avgifterna för digitala betaltjänster i euro inte begränsas till den privata sektorn utan även gälla för den offentliga sektorn. I detta avseende bör de relevanta bestämmelserna nämna att både näringsidkare och den offentliga sektorn ska acceptera digitala euro. ECB välkomnar också skäl 41 i förslaget till förordning där det framgår att Eurosystemet har för avsikt att bära sina egna kostnader, vilket också är fallet när det gäller tillverkning och utgivning av sedlar. Betaltjänstleverantörer skulle ha sina egna kostnader för distributionen av de digitala tjänster avseende euro som de tillhandahåller, men skulle inte debiteras av Eurosystemet, vilket återspeglar den digitala eurons allmännyttiga karaktär och följer liknande resonemang kring kontanter.

10.10. I förslaget till förordning fastställs att serviceavgiften för handeln ska vara den enda avgift per transaktion som betaltjänstleverantörer får ta ut från handlare ([64]). ECB välkomnar detta eftersom det är nödvändigt för att en övre gräns ska fungera effektivt. Detta mål kommer dock inte att uppnås om en schablonavgift kan tas ut utan begränsningar. Om samma betalningsterminal kan användas för betalningar i den digitala euron och i andra betalningsformer, vilket är ett mål som ECB vill försöka uppnå, rekommenderar ECB att man avstår från ytterligare schablonavgifter som endast skulle gälla för att godta den digitala euron. Schablonavgifter som avser tjänster för allmän betalningsacceptans, t.ex. tillhandahållandet av en betalningsterminal, kan även i fortsättningen gälla utan begränsningar.

10.11. Genom förslaget till förordning åläggs ECB en skyldighet att regelbundet övervaka den information som är relevant för beloppen och regelbundet offentliggöra de belopp som följer av denna övervakning, tillsammans med en förklarande rapport ([65]). Det är ECB:s tolkning att den rapporteringsverksamhet avseende beloppen som fastställs i förslaget till förordning inte skulle innebära att man offentliggör enskilda betaltjänstleverantörers kostnader och avgifter, och att dessa belopp inte bör kunna härledas från denna rapportering. ECB understryker också behovet av robusta verkställighetsmekanismer när det gäller betaltjänstleverantörernas skyldigheter att rapportera till den behöriga myndigheten, särskilt i fall där betaltjänstleverantörer vägrar att fullgöra sina rapporteringsskyldigheter. För ökad rättssäkerhet föreslår ECB att dessa aspekter bör förtydligas i förslaget till förordning.

([61]) Se artikel 17 i förslaget till förordning.
([62]) Se artikel 17.1 i förslaget till förordning.
([63]) Se artikel 7.4 i förslaget till förordning.
([64]) Se artikel 17.6 i förslaget till förordning.
([65]) Se artikel 17.3 i förslaget till förordning.

10.12. Enligt förslaget till förordning ska ECB också utveckla en metod för beräkning av beloppen och fastställer parametrar för detta ändamål ([66]). Genom att ange de relevanta parametrarna som ska tillämpas är målet för förslaget till förordning att minska den behöriga myndighetens utrymme för skönsmässiga bedömningar när den fastställer avgiftsbelopp. Detta mål uppnås dock inte fullt ut, eftersom vissa av de relevanta parametrarna, såsom ”en rimlig vinstmarginal” och ”de mest kostnadseffektiva betaltjänstleverantörerna”, är subjektiva begrepp vars tolkning bygger på redovisningsregler, affärsstrategier mellan olika betaltjänstleverantörer, olika affärsmodeller samt verksamhetsområde. ECB föreslår därför att man ytterligare förtydligar dessa parametrar i förslaget till förordning eller i den föreslagna metoden.

10.13. ECB välkomnar särskilt att ”de mest kostnadseffektiva betaltjänstleverantörerna” används som referens. Detta syftar till att undvika situationer i medlemsstater där betaltjänstleverantörer är särskilt effektiva när det gäller att tillhandahålla betaltjänster där handlarna kan drabbas av högre kostnader för att godta den digitala euron till följd av att maxbelopp beräknas med hjälp av genomsnitt för hela euroområdet. Den andel som de ”mest kostnadseffektiva” betaltjänstleverantörerna ska erhålla är därför en avgörande aspekt som förslaget till förordning måste reglera. I förslaget till förordning anges dock denna andel för en av de faktorer som kan ligga till grund för det högsta beloppet (relevanta kostnader som uppstått för betaltjänstleverantörer för tillhandahållande av betalningar i digital euro, inklusive en rimlig vinstmarginal), men inte för den andra faktorn (avgifter eller kostnader som begärs för jämförbara digitala betalningsmedel). ECB rekommenderar att man tillämpar den andel som föreslås i det första fallet (”de mest kostnadseffektiva betaltjänstleverantörerna, vilka tillsammans står för en fjärdedel av det totala beloppet av alla digitala euro som distribueras inom euroområdet under ett givet år”) även i det andra fallet.

10.14. Inom ramen för fördragen ligger både det materiella och det formella ansvaret för att reglera avgifter på lagstiftarna, inte på ECB. För att undvika fragmentering av den inre marknaden och en betydande snedvridning av konkurrensen på grund av skillnader i lagar och administrativa beslut har lagstiftarna tidigare utövat denna befogenhet för att vidta åtgärder som tar itu med problemet med höga och varierande förmedlingsavgifter så att betaltjänstleverantörer kan tillhandahålla sina tjänster över gränserna och så att konsumenter och handlare får möjlighet att utnyttja gränsöverskridande tjänster ([67]).

10.15. ECB är redo att tillhandahålla tekniskt stöd och sakkunskap vid beräkningen av de relevanta beloppen. ECB saknar dock rättslig behörighet att fastställa övre beloppsgränser och avgifter, vilket innebär att ECB:s offentliggörande av beloppen rättsligt sett inte är likvärdigt med att fastställa avgifterna. I annat fall skulle sådana ECB-åtgärder kunna ifrågasättas och bli föremål för domstolsprövning genom en talan om ogiltigförklaring.

10.16. ECB är redo att bistå medlagstiftarna så att dessa kan utöva sina behörigheter, genom en rådgivande och teknisk roll, eller att bistå kommissionen om denna roll skulle delegeras till kommissionen. ECB är redo att a) tillhandahålla nödvändigt tekniskt bistånd vid utvecklingen av metoden för att beräkna beloppen, b) regelbundet övervaka utvecklingen och c) offentliggöra de uppgifter som krävs för att fastställa de övre beloppsgränserna. Det slutliga fastställandet av dessa belopp och antagandet av metoden bör dock ligga hos medlagstiftarna, eller kommissionen om denna roll delegeras till kommissionen.

10.17. ECB välkomnar att man genom förslaget till förordning inrättar ett tydligt ansvar för de nationella behöriga myndigheterna att se till att betaltjänstleverantörerna fullgör sina skyldigheter att inte ta ut några avgifter för att tillhandahålla grundläggande tjänster för digital euro till de fysiska personer, och att bara ta ut avgifter från handlare inom de gränser som framgår av förslaget till förordning ([68]). Ett välfungerande system för att kontrollera efterlevnaden är avgörande för att skydda betaltjänstanvändarna och främja konkurrens på lika villkor.

([66]) Se artikel 17.5 i förslaget till förordning.

([67]) Se skäl 13 i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2015/751 av den 29 april 2015 om förmedlingsavgifter för kortbaserade betalningstransaktioner (EUT L 123, 19.5.2015, s. 1), artikel 8 i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 260/2012 av den 14 mars 2012 om antagande av tekniska och affärsmässiga krav för betalningar och autogireringar i euro och om ändring av förordning (EG) nr 924/2009 (EUT L 94, 30.3.2012, s. 22), samt artikel 3 i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2021/1230 av den 14 juli 2021 om gränsöverskridande betalningar i unionen (EUT L 274, 30.7.2021, s. 20).

([68]) Se artikel 17 i förslaget till förordning.

11. ***Villkor för att distribuera den digitala euron utanför euroområdet***

11.1. ECB välkomnar att förslaget till förordning initialt gör den digitala euron tillgänglig för personer som är etablerade eller bosatta i euroområdet. Detta är i linje med Eurosystemets förslag om att initialt inrikta den digitala euron på hemmahörande i euroområdet, handlare och regeringar. ECB håller med om att tillgång för besökare tillsammans med tillgång för konsumenter och näringsidkare i Europeiska ekonomiska samarbetsområdet samt utvalda tredjeländer skulle kunna ingå i senare ett senare skede ([69]). Den digitala euron måste först göras tillgänglig för personer som är etablerade eller bosatta i euroområdet innan den gradvis görs tillgänglig för andra. Genom att den digitala euron först införs och används i euroområdet skapar man en grund för den senare kan användas av personer som är etablerade eller bosatta utanför euroområdet.

11.2. ECB uppmanar medlagstiftarna att vidareutveckla begreppet besökare för att klargöra att en tillfällig vistelse i euroområdet för en person med hemvist i en medlemsstat utanför euroområdet eller i ett tredjeland inte kan leda till permanent tillgång till den digitala euron, eftersom detta skulle kringgå de principer som speglas i förslaget till förordning avseende behovet av en föregående överenskommelse innan den digitala euron blir allmänt tillgänglig i sådana medlemsstater utanför euroområdet eller i tredjeländer ([70]).

Distribution av den digitala euron till fysiska och juridiska personer som är bosatta eller etablerade i medlemsstater som inte har euron som valuta och till fysiska och juridiska personer som är bosatta eller etablerade i tredjeländer

11.3. ECB välkomnar att det av förslaget till förordning framgår vilken avgörande betydelse ett avtal mellan Eurosystemet och en centralbank utanför euroområdet har för att ge tillgång till den digitala euron för fysiska och juridiska personer som är bosatta eller etablerade i medlemsstater som inte har euron som valuta. ECB uppmanar dock medlagstiftarna att tydligt ange skillnaden mellan det avtal som undertecknats av ECB och den nationella centralbanken i den berörda medlemsstaten, och de operativa arrangemang som krävs för att säkerställa att den berörda nationella centralbanken följer ECB:s regler, riktlinjer, instruktioner eller begäranden och tillhandahåller all information som ECB kan behöva. ECB stöder också att man inför en skyldighet enligt nationell lagstiftning för nationella centralbanker och betaltjänstleverantörer i medlemsstater utanför euroområdet att tillhandahålla ECB information och följa dess instruktioner, särskilt när det gäller införandet av innehavsgränser ([71]).

11.4. ECB skulle önska sig att två aspekter läggs till bestämmelsen om att förhandla fram och ingå internationella avtal mellan unionen och tredjeländer om distributionen av den digitala euron till fysiska och juridiska personer som är bosatta eller etablerade i tredjeländer.

11.5. För det första bör det tydligt anges att ingåendet av ett avtal på hög nivå mellan rådet och ett tredjeland bör kompletteras med ett operativt avtal mellan Eurosystemet och centralbanken i det aktuella tredjelandet. Den operativa kapaciteten hos centralbanken i ett tredjeland och dess förmåga att uppfylla Eurosystemets krav bör kontrolleras i praktiken, och ingen distribution av den digitala euron bör tillåtas innan en sådan kontroll utförts.

11.6. För det andra bör unionen kontrollera tredjelandet för att säkerställa att mellanhänder som är etablerade eller verksamma i det tredjeland som distribuerar den digitala euron omfattas av tillsyns- och regleringskrav, som åtminstone är likvärdiga med dem som tillämpas på betaltjänstleverantörer som är etablerade i unionen. Ett beslut om likvärdighet i form av en delegerad akt från kommissionen skulle vara lämpligt för att skydda den digitala eurons integritet när den distribueras utanför unionen.

([69]) Se ECB (2023), *Progress on the investigation phase of a digital euro* – third report, finns på ECB:s webbplats www.ecb.europa.eu
([70]) Se artiklarna 18.1 och 19.1 i förslaget till förordning.
([71]) Se artikel 16 i förslaget till förordning.

Distribution av den digitala euron till fysiska och juridiska personer som är bosatta eller etablerade i ett tredjeland eller territorium som har ingått ett monetärt avtal med unionen

11.7. På liknande sätt som när det gäller distributionen av den digitala euron till fysiska och juridiska personer som är bosatta eller etablerade i medlemsstater som inte har euron som valuta eller i tredjeländer, vill ECB betona den avgörande betydelsen av att ingå ett avtal mellan Eurosystemet och centralbanken eller den monetära myndigheten i ett tredjeland eller territorium under ett monetärt avtal med unionen om distribution av den digitala euron till fysiska och juridiska personer som är bosatta eller etablerade i ett tredjeland eller territorium, som en förutsättning för dess distribution.

12. ***Valutaöverskridande betalningar***

12.1. ECB stöder förslaget att valutaöverskridande betalningar ([72]) mellan den digitala euron och andra digitala centralbanksvalutor i medlemsstater utanför euroområdet eller i tredjeländer bör omfattas av förhandsöverenskommelser mellan ECB och de nationella centralbankerna i de medlemsstater som inte har euron som valuta och i tredjeländer ([73]). Eurosystemet planerar att stödja tillhandahållandet av valutaöverskridande funktioner och undersöker metoder som kan stödja tillhandahållandet av funktioner mellan valutor när det finns ömsesidiga intressen med andra jurisdiktioner eller valutaområden ([74]).

12.2. ECB anser att de relevanta bestämmelserna i förslaget till förordning avseende valutaöverskridande betalningar och om samarbete med centralbanker i medlemsstater utanför euroområdet för att möjliggöra interoperabla betalningar ([75]) är av förklarande karaktär, eftersom ECB redan utövar denna behörighet enligt primärrätten ([76]). Denna bestämmelse kan således inkludera en hänvisning till ECB:s behörighet enligt fördragen, eftersom Eurosystemet redan har behörighet enligt primärrätten att ingå sådana avtal, fastställa deras innehåll och delta i internationella arrangemang för att möjliggöra interoperabla betalningar.

13. ***Användning av den digitala euron ”online” och ”offline”***

13.1. ECB vill göra möjliggöra två olika former av betalningar med den digitala euron – ”online” ([77]) och ”offline”. Den senare är utformad för att maximera vissa kontantliknande egenskaper ([78]). ECB håller därför med om att båda modellerna för den digitala euron, i enlighet med förslaget till förordning, medför separata fördelar när det gäller att anpassa dem till olika användarpreferenser. Medan onlinemodellen för den digitala euron gör centralbankspengar tillgängliga där betalningar med kontanter inte är möjliga, kan offlinemodellen för den digitala euron stödja ökad tillgänglighet, även i nödsituationer (t.ex. när konnektivitet saknas eller om elnätet ej fungerar). ECB välkomnar att en offlinemodell för den digitala euron i hög grad skulle likna kontanter, särskilt för transaktioner av lågt värde i vardagen, det sätt på vilket den överförs, den högre nivå av integritets- och uppgiftsskydd som garanteras betalningsanvändarna, samtidigt som möjligheten att skydda den digitala eurons säkerhet och integritet bibehålls. Offlinemodellen för den digitala euron skulle säkerställa att inte alla transaktioner nödvändigtvis valideras av en tredje part, vilket uppfyller kraven på proportionalitet och nödvändighet i fråga om dataskydd.

([72]) Valutaöverskridande massbetalningar är transaktioner mellan betalaren och betalningsmottagaren som inbegriper en valutaväxling som en del av betalningskedjan. Detta skulle t.ex. främja internationell detaljhandel och penningöverföringar.

([73]) Se artikel 23 i förslaget till förordning.

([74]) Se ECB (2023), *Progress on the investigation phase of a digital euro – third report*.

([75]) Se artikel 21.2 i förslaget till förordning.

([76]) Se artikel 23 i Stadgan för Europeiska centralbankssystemet och Europeiska centralbanken (nedan kallad *ECBS-stadgan*).

([77]) En onlinemodell skulle göra det möjligt att använda centralbankspengar a) för betalningar som görs på distans (vars volym ökar i takt med den ökande digitaliseringen), b) för att säkerställa fullständig täckning i de flesta betalningssituationer och c) för enskilda personer som inte uteslutande är beroende av ett innehavarinstrument (som kan gå förlorat eller stjälas) för att kunna inneha centralbankspengar.

([78]) En offlinemodell skulle vara ett ”innehavarbetalningsinstrument” som inte är beroende av en internetuppkoppling men som är begränsat till kontaktlösa betalningar och behovet av förfinansiering. Här skulle privatsfären skyddas på ett liknande sätt som vid kontantbetalningar.

13.2. Enligt förslaget till förordning ska den digitala euron ska vara tillgänglig för betalningstransaktioner både online och offline från och med den första utgivningen av den digitala euron ([79]). Samtidigt kommer det att krävas ytterligare tester från Eurosystemets sida för att garantera att alla relevanta digitala euromodeller erbjuder tillräcklig säkerhet och stabilitet.

13.3. ECB avsikt är att leverera både online- och offlinemodeller för digital euro från och med den första utgivningen av den digitala euron ([80]), och detta finns redan med i ECB:s planering för införandet. Om ECB:s avsikt ges en rättsligt bindande form skulle man dock begränsa dess möjligheter att reagera på den högre grad av osäkerhet som offlinemodellen för digital euro medför, samt dess möjligheter att reagera på exceptionella omständigheter som kräver en omedelbar utgivning av en tillgänglig modell. Om man skulle upptäcka nackdelar som ännu inte har identifierats skulle en senareläggning av införandet av den digitala euron vara det enda alternativ som står till ECB:s förfogande.

13.4. Mot denna bakgrund uppmanar ECB medlagstiftarna att överväga att införa ett krav om att ECB ska leverera både online- och offlineversioner av den digitala euron, tillsammans med en bestämmelse om ”bästa förmåga” enligt vilken ECB skulle göra både online- och offlinemodeller tillgängliga från och med den första utgivningen av den digitala euron. Under alla omständigheter kommer ECB att i god tid informera Europaparlamentet, rådet och kommissionen samt marknadsaktörerna och allmänheten om alla tekniska faktorer som hindrar ett samtidigt införande av online- och offlinemodellerna, samt om exceptionella omständigheter som kan kräva en snabb utgivning av den digitala euron. ECB föreslår att detta innehåll också speglas i en ändring av skäl 34 i förslaget till förordning.

14. ***Villkorsstyrda betalningar och programmerbara pengar***

14.1. Förslaget till förordning förbjuder utgivning av den digitala euron som programmerbara pengar, som definieras som enheter av digitala pengar med en inneboende logik som begränsar varje enhets fulla utbytbarhet ([81]). Denna bestämmelse ligger helt i linje med vad ECB redan har bekräftat vid flera tillfällen ([82]) – att den digitala euron aldrig skulle vara programmerbara pengar. Om man begränsar var, när eller vem betalningsanvändare kan betala med hjälp av den digitala euron skulle den digitala euron bara motsvara en kupong eller förmånscheck. Detta skulle vara oförenligt med dess ställning som lagligt betalningsmedel, särskilt att den godtas till sitt fulla nominella värde ([83]), och skulle innebära att den varken är fungibel med andra enheter av digital euro och heller inte med eurosedlar och euromynt till nominellt värde ([84]). ECB har inte något mandat att utfärda kuponger eller förmånscheckar. Även om någon sådan begränsning i fanns i sekundärrätten, skulle ECB:s utgivning av programmerbara pengar vara oförenlig med fördragen. ECB skulle därför välkomna införandet av en formulering i skälen och artiklarna i förslaget till förordning som innebär att förbudet mot utgivning av programmerbara pengar är förankrat i fördragen.

Villkorsstyrda betalningar

14.2. ECB välkomnar att förslaget till förordning ger betaltjänstleverantörer möjlighet att tillhandahålla mervärdestjänster som villkorsstyrda betalningar, dvs. betalningar som sker automatiskt när ett villkor är uppfyllt ([85]). Även om betaltjänstleverantörer är bäst lämpade att utveckla villkorsstyrda betalningar avser Eurosystemet att stödja

([79]) Se artikel 23.1 i förslaget till förordning.
([80]) Se ECB (2023), *Progress on the investigation phase of a digital euro – fourth report*, finns på ECB:s webbplats www.ecb.europa.eu
([81]) Se artikel 24.2 i förslaget till förordning.
([82]) Se Panetta, F. *The digital euro: our money wherever, whenever we need it*, inledande anmärkningar av Fabio Panetta, ledamot av ECB:s direktion, i Europaparlamentets utskott för ekonomi och valutafrågor, 23 januari 2023. Finns på ECB:s webbplats www.ecb.europa.eu
([83]) Se artikel 7.2 i förslaget till förordning.
([84]) Se artikel 12.2 i förslaget till förordning.
([85]) Se ECB (2023), *Progress on the investigation phase of a digital euro – third report*.

marknadens tillhandahållande av villkorsstyrda betalningar genom att utveckla gemensamma systemstandarder via regelboken för den digitala euron (om marknaden begär detta) och genom att tillhandahålla ytterligare avvecklingsfunktioner i den digitala eurons back-end infrastruktur ([86]).

15. ***Distribution***

Krav på interoperabilitet ([87])

15.1. ECB välkomnar hänvisningen till interoperabilitet mellan standarder för betaltjänster i digital euro och relevanta standarder för privata digitala betalningsmedel. ECB avser att i största möjliga utsträckning återanvända nuvarande standarder för att minska anpassningskostnaderna, men noterar att konkurrerande betalningslösningar kan tillämpa andra standarder på området för betalningsgodkännande och följa olika användares behov. Sådana beslut måste därför stödjas av bredast möjliga samförstånd på marknaden på både utbuds- och efterfrågesidan, samt ECB:s beslutsrätt om ett fullständigt samförstånd inte kan uppnås. Arbete har redan inletts i detta syfte. Där så är lämpligt avser ECB att i möjligaste mån säkerställa att privata och/eller lokala betalningsmedel kan använda digitala eurostandarder, regler och förfaranden (se t.ex. punkt 10.10 där man diskuterar att göra det möjligt för en betalningsterminal att tillhandahålla alla betalningsmedel) för att utvidga räckvidden.

Frontendtjänster för åtkomst till och användning av den digitala euron

15.2. ECB välkomnar att förslaget till förordning beaktar användarnas preferenser genom att ge användare av digital euro möjlighet att få tillgång till och använda betaltjänster i digital euro via de frontendtjänster som tillhandahålls av betaltjänstleverantörer eller ECB ([88]). Detta innebär att användaren alltid har möjlighet att använda ett standardiserat digitalt gränssnitt för betalningsinitiering i euro, vilket möjliggör en helt harmoniserad, gemensam betalningsupplevelse i hela euroområdet och förhindrar problem med att näringsidkare inte erkänner och accepterar den digitala euron. Dessutom kommer frontendtjänster som utvecklas av ECB att avsevärt minska utvecklingsbördan för betaltjänstleverantörer som väljer att enbart använda ECB-tjänsten, vilket i hög grad gynnar mindre betaltjänstleverantörer som kanske inte har den erfarenhet eller de resurser som krävs för att utveckla en frontendtjänst för att initiera digitala eurobetalningar.

15.3. ECB välkomnar att förslaget till förordning kräver att betaltjänstleverantörer som distribuerar den digitala euron säkerställer att digitala betaltjänster i euro använder den officiella digitala eurologotypen, och att betalkonton för digital euro snabbt och enkelt kan nås och användas av användare av digital euro ([89]). Det är viktigt att både betalaren och betalningsmottagaren känner till den valda betalningsmetoden och lätt kan få tillgång till den. När denna betalningsmetod är centralbankspengar (kontanter eller digital euro) bidrar detta till att centralbankspengarna kan fungera som monetärt ankare: människor upplever att bankinsättningar kan konverteras till centralbankspengar i många olika fall, och förstår att en euro är en euro i alla fallen.

Byte av betalkonton för digital euro

15.4. ECB välkomnar bestämmelserna i förslaget till förordning som underlättar enkla byten av betalkonton för digital euro ([90]), vilket beaktar användarnas preferenser och stödja resiliensen i eurons digitala ekosystem ([91]). Dessa åtgärder omfattar också användarens möjlighet att under exceptionella omständigheter flytta sitt betalkonto för digital euro till en annan betaltjänstleverantör. Användarna skulle alltid ha tillgång till sina innehav av digitala euro, t.ex. när en betaltjänstleverantör inte är tillgänglig under en längre tid eller har förlorat de relevanta uppgifterna.

([86]) Särskilt en funktion för ”reservering av medel”, som skulle vara nödvändig för ett säkert tillhandahållande av vissa villkorsstyrda betaltjänster till slutanvändare, och kan fungera som stöd för olika framtida villkorsstyrda användningar, t.ex. betalning mot leverans eller betalning per användningstillfälle.
([87]) Se artikel 26 i förslaget till förordning.
([88]) Se artikel 28.1 i förslaget till förordning.
([89]) Se artikel 28.3 i förslaget till förordning.
([90]) Se artikel 31 i förslaget till förordning.
([91]) Se punkterna 8.2 och 8.3 i yttrandet.

Allmän mekanism för upptäckt och förebyggande av bedrägerier

15.5. ECB välkomnar bestämmelserna i förslaget till förordning som underlättar en allmän mekanism för upptäckt och förebyggande av bedrägerier avseende transaktioner i digitala euro online för att säkerställa att den digitala euron fungerar smidigt och effektivt ([92]). ECB föreslår att det uttryckligen stadgar att säkerställandet av betalningsinformation är en grundläggande del av den allmänna mekanismen för upptäckt och förebyggande av bedrägerier. Det är nödvändigt att säkra betalningsinformation (t.ex. kontonummer för digital euro) när denna information utbyts mellan enheter för betalningsinitiering och betalningsaccept, för att skydda användare av den digitala euron mot risken för bedrägerier och hackare, t.ex. genom att ersätta betalningsinformation med ett fingerat värde.

16. ***Skydd för data och personuppgifter***

16.1. ECB välkomnar den höga standard för skydd av data och personuppgifter som föreskrivs i förslaget till förordning ([93]), vilket har avgörande betydelse för att säkerställa förtroendet för den framtida digitala euron och, i synnerhet, den tydliga fördelningen av ansvaret för skyddet (”personuppgiftsansvar”).

16.2. ECB välkomnar också att stödtjänster för databehandling som inte har samband med ECB:s centrala uppgifter, men som måste ske mellan mellanhänder för att säkerställa säkerheten för personuppgifter om användare av den digitala euron, allokeras till antingen ECB eller leverantörer av stödtjänster ([94]). Den tydliga fördelningen av personuppgiftsansvar ([95]) till ECB (och, i förekommande fall, de nationella centralbankerna) eller en leverantörer av stödtjänster, i enlighet med de strikta bestämmelserna i förslaget till förordning, säkerställer att användare av den digitala euron alltid vet var de kan utöva sina rättigheter (t.ex. rätten till tillgång) avseende sina personuppgifter som behandlas vid utförandet av stödtjänster.

16.3. ECB välkomnar dessutom kommissionens befogenhet att hantera risker för penningtvätt och finansiering av terrorism som härrör från användningen av digital euro offline genom att fastställa lämpliga operativa gränser. Även om det nuvarande förslaget föreskriver en nivå av integritet som är jämförbar med befintliga kontantlösa betalningsmedel, föreslår ECB att man, vad gäller onlinemodellen för digital euro, också överväger möjligheten att erbjuda ökad integritet för vissa lågriskbetalningar med låga belopp i digital euro.

17. ***Rättvis, rimlig och icke-diskriminerande tillgång till mobila enheter***

ECB välkomnar tillägget av en bestämmelse som syftar till att ta itu med de åtkomstproblem som rör vissa funktioner hos mobila enheter som är nödvändiga för användarvänliga och säkra betalningar med digitala euro på mobila enheter ([96]). Nödvändig tillgång till tekniken för närfältskommunikation (NFC) på mobila enheter är viktig för att mobila enheter ska kunna kontaktlösa betalningar, och tillgång till det säkra elementet är avgörande för mobila enheter som är baserade på betalningar i digital euro offline. Sådan tillgång bör vara öppen och inte vara beroende av andra applikationer i mobila operativsystem. ECB stöder att kommissionen ges befogenhet att anta en delegerad akt där man ytterligare specificerar kraven för att effektivt uppnå denna icke-diskriminerande tillgång, eftersom detta kan stödja snabb tillgång till digitala offlinetjänster i euro.

18. ***Rapporteringskrav***

18.1. Förslaget till förordning anger att ansvarsordningen i artikel 15.1 och 15.3 i stadgan för ECBS ska gälla för utgivning och användning av den digitala euron ([97]). Detta är förenligt med att förslaget till förordning stadgar att Eurosystemet kommer att ge ut den digitala euron i enlighet med fördragen ([98]), dvs. baserat på en redan befintlig egen befogenhet.

([92]) Se artikel 32 i förslaget till förordning.
([93]) Se artiklarna 32 och 34–36 i förslaget till förordning.
([94]) Se artiklarna 35 och 36 i förslaget till förordning.
([95]) Se artiklarna 35.5 och 36.5 i förslaget till förordning.
([96]) Se artikel 33 i förslaget till förordning.
([97]) Se artikel 40.1 första stycket i förslaget till förordning.
([98]) Se artikel 4.1 i förslaget till förordning.

18.2. I förslaget till förordning fastställs dessutom ytterligare, detaljerade rapporteringskrav ([99]). ECB noterar att om tillståndet att ge ut, samt utgivningen av, den digitala euron är ECB:s och Eurosystemets uppgifter, bör det räcka att hänvisa till ECB:s ansvar enligt artikel 15.1 och 15.3 i ECBS-stadgan. Befintliga institutionella mekanismer gör det dessutom redan nu möjligt för Europaparlamentet, rådet och kommissionen att vid behov begära ytterligare information från ECB.

18.3. I förslaget till förordning fastställs dessutom en skyldighet för ECB att på förhand förse Europaparlamentet, rådet och kommissionen med information om instrument för att begränsa användningen av den digitala euron och en analys av hur de instrument och parametrar som den fastställer förväntas uppfylla målet om att skydda den finansiella stabiliteten ([100]). ECB är visserligen redo att informera de övriga institutionerna i union om sina avsikter att främja transparens och förutsägbarhet, men alla system som avser ansvarsfrågor bör respektera ordalydelsen i artikel 15 i ECBS-stadgan, där det klargörs att ECB bara är rapporteringsskyldig i *efterhand*. Skyldigheten att på förhand utbyta information bör inte tolkas som en möjlighet för mottagarna att ändra Eurosystemets *framtida* agerande, vilket skulle strida mot ECB:s oberoende enligt artikel 130 EUF-fördraget.

18.4. Under förutsättning att ECB är fri att fatta sina egna beslut och inte ges instruktioner, finns det inte någon konflikt mellan ECB:s rapporteringsskyldigheter enligt förslaget till förordning och artikel 130 i EUF-fördraget. ECB anser därför att hänvisningarna till ECB:s roll i fråga om att tillhandahålla yttranden, rapporter, övervakning och stöd till kommissionen, rådet och Europaparlamentet bör förtydligas ytterligare så att de bättre speglar ECB:s uppgifter och oberoende enligt fördragen och den tydliga fördelningen av teknisk expertis och ansvar enligt unionsrätten ([101]).

19. ***Specifika kommentarer avseende förslaget till förordning avseende tillhandahållande av tjänster i digital euro utanför euroområdet***

19.1. ECB välkomnar förslaget till förordning om tillhandahållande av tjänster i digital euro utanför euroområdet, som har avgörande betydelse för att säkerställa att alla betaltjänstleverantörer, oavsett om de är registrerade i medlemsstater som har euron som valuta eller i medlemsstater som inte har euron som valuta, kan distribuera den digitala euron och därmed utöva sin frihet att tillhandahålla tjänster i unionen. Förutom att den digitala euron är ett lagligt betalningsmedel inom euroområdet bör betalningstransaktioner i digital euro, samt även de betaltjänstleverantörer som underlättar dessa, följa unionens lagstiftning om betalningar, som grundar sig på artikel 114 i EUF-fördraget.

I de fall där ECB rekommenderar att förslagen till förordningar ska ändras anges de specifika förslagen i ett separat tekniskt arbetsdokument som åtföljs av en förklaring. Det tekniska arbetsdokumentet finns på engelska i EUR-Lex.

Utfärdat i Frankfurt am Main den 31 oktober 2023.

Christine LAGARDE
ECB:s ordförande

([99]) Se artikel 40.1 i förslaget till förordning.
([100]) Se artikel 40.2 i förslaget till förordning.
([101]) Se punkt 1.3 i Europeiska centralbankens yttrande CON/2018/20 av den 11 april 2018 om ett förslag till rådets förordning om inrättande av Europeiska valutafonden (EUT C 220, 25.6.2018, s. 2). Alla ECB:s yttranden finns i EUR-Lex.